

Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti

«İstismar olunan ixrac neft boru kəmərlərinin «Mühafizə Zonası»nın müəyyənləşdirilməsi Qaydaları»nın təsdiq edilməsi haqqında

Qərar № 167

Bakı şəhəri, 2 noyabr 2004-cü il

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2002-ci il 28 avqust tarixli, 1031-15 sər. nömrəli Sərəncamı ilə təsdiq edilmiş «İxrac boru kəmərlərinin təhlükəsizliyinin təmin edilməsinə dair» Kompleks Tədbirlər Planı»nın 11-ci bəndinin icrasını təmin etmək məqsədi ilə Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti **qərara alır**:

1. «İstismar olunan ixrac neft boru kəmərlərinin «Mühafizə Zonası»nın müəyyənləşdirilməsi Qaydaları» təsdiq edilsin (əlavə olunur).
2. Bu qərar imzalandığı gündən qüvvəyə minir.

Azərbaycan Respublikasının Baş naziri

A. RASI-ZADƏ

«Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu»nda dərc edilmişdir (30 noyabr 2004-cü il, № 11, maddə 957) («VneshExpertService» LLC).

22 iyul 2006-cı il tarixli, 180 nömrəli; 13 sentyabr 2006-cı il tarixli, 207 nömrəli; 6 may 2008-ci il tarixli, 109 nömrəli; 19 avqust 2008-ci il tarixli, 191 nömrəli qərarlara əsasən dəyişikliklər və əlavələrlə («VneshExpertService» LLC).

*Azərbaycan Respublikası
Nazirlər Kabinetinin
2004-cü il 2 noyabr tarixli,
167 nömrəli qərarı ilə
təsdiq edilmişdir*

İstismar olunan ixrac neft boru kəmərlərinin «Mühafizə Zonası»nın müəyyənləşdirilməsi Qaydaları

1. Ümumi müddəalar

1.1. Bu Qaydalar Azərbaycan Respublikasının ərazisində Bakı — Tbilisi — Ceyhan və Cənubi Qafqaz boru kəmərləri istisna olmaqla, istismar olunan neft ixrac boru kəmərlərinin qorunması, onların təhlükəsiz və etibarlı istismarı üçün normal şəraitin yaradılması və baş verə biləcək hadisələrin qarşısının alınması məqsədilə hazırlanmışdır.

1.2. İxrac neft boru kəmərləri (bundan sonra — İNBK) — yeraltı, yer üzərində, tökmə torpaq altında, yerüstü dayaqlarda, sualtı boru kəmərləri və onlarla bağlı neftin istehlakçıya nəqlini, qəbulunu, təhvilini, boşaldılıb-yüklənməsini təmin edən nasos stansiyaları, neft anbarları və digər texnoloji obyektlərdən ibarət mühəndis qurğularıdır.

1.3. Bu Qaydaların tələbləri torpaq mülkiyyətçiləri ilə yanaşı, torpaq istifadəçilərinə də şamil edilir.

2. İxrac neft boru kəmərlərinin tərkibi

2.1. Bu Qaydaların tətbiq olunduğu İNBK-nin tərkibinə aşağıdakılar daxildir:

- şaxələnmiş və lupinqli, bağlayıcı armaturlu, təbii və süni maneələrdən keçidləri və nasos stansiyalarının birləşdirilməsi nöqtələri olan, buraxılış və qəbuletmə hissələri ilə təchiz olunmuş təmizləyici avadanlıqlar;
- boru kəmərlərinin korroziyadan elektrik-kimyəvi üsulla mühafizəsi qurğuları, texnoloji rabitə xətləri və tikililəri, boru kəmərlərinin telemexanika vasitələri, elektrik ötürücü xətləri və elektrik təchizatlı qurğuları, bağlayıcı armaturu məsafədən idarə edən qurğular;
- yanğından mühafizə vasitələri, boru kəmərlərinin eroziyadan qoruma və mühafizə tikililəri;
- fövqəladə hallarda neft və neft məhsullarının buraxılışı üçün xüsusi anbarlar;
- İNBK-nın istismarını həyata keçirmək üçün xidməti tikililər;
- İNBK-nın marşrutu boyunca yerləşən yollar, vertolyot meydançaları və onlara giriş yolları, boru kəmərlərinin tanınma nişanları və siqnal işarələri;
- əsas və aralıqurma, doldurma stansiyaları, rezervuar parkları;
- doldurma və boşaltma estakadaları və körpüləri;
- neft və neft məhsullarını qızdırma məntəqələri.

3. İxrac neft boru kəmərlərinin marşrut boyu yerlərdə nişanlanması

3.1. İNBK marşrut boyunca yer səthindən 1,5 — 2,0 metr hündürlükdə quraşdırılmış dəmir-beton və ya metal konstruksiyalı tanınma işarələri ilə nişanlanmalıdır.

3.2. İNBK marşrut boyunca çay və kanallarla kəsişdikdə, sahillərdə xəbərdarlıq nişanları qoyulmalıdır. Nişanlar istismarçı tərəfindən respublikanın su təchizatı ilə məşğul olan orqanları ilə razılaşdırılmalıdır.

3.3. İNBK-nın avtomobil yolları ilə kəsişdiyi yerlərdə nəqliyyatın dayanmasını qadağan edən müvafiq yol hərəkəti nişanları qoyulmalıdır.

4. İxrac neft boru kəmərlərinin «Mühafizə Zonası»

İNBK-nın istismarı üçün şərait yaratmaq və onların döşəndiyi şəraitdən asılı olaraq, zədələnmə ehtimalının qarşısının alınmasını təmin etmək məqsədi ilə aşağıdakı mühafizə zonaları müəyyənləşdirilir:

- İNBK-nın marşrutu boyunca — boru kəməri oxunun hər tərəfindən 50 metrlik məsafədən keçən torpaq sahəsi şərti xətlərlə məhdudlaşdırılır; kənd təsərrüfatı təyinatlı torpaqlarda mühafizə zonası boru kəməri oxunun hər tərəfindən 25 metrlik məsafədən keçən şərti xətlərlə məhdudlaşdırılır;
- çoxxətli İNBK xətləri (marşrutları) boyunca — kənar boru kəmərlərinin oxlarından hər tərəfdən 50 metrlik məsafədən keçən torpaq sahəsi şərti xətlərlə məhdudlaşdırılır; kənd təsərrüfatı təyinatlı torpaqlarda mühafizə zonası kənar boru kəmərlərinin oxlarından hər tərəfdən 25 metrlik məsafədən keçən şərti xətlərlə məhdudlaşdırılır;
- su altından keçən boru kəmərinin oxu boyunca — sahilin hər iki tərəfindən 25 metr, çoxxətli boru kəmərlərinin boyunca kənar kəmərlərin oxlarından hər tərəfə 100 metrlik məsafədə, su səthindən dibinə qədər mühafizə sahəsi təşkil edilir;
- fövqəladə hallarda içərisinə neftin, neft məhsullarının buraxılması üçün xüsusi anbarların ətrafı — bu obyektlərin sərhədlərindən hər tərəfə 50 metrlik məsafədə yerləşən torpaq sahəsi şərti xətlərlə məhdudlaşdırılır;
- əsas və aralıqurma, doldurma stansiyalarının, rezervuar parklarının, doldurma və boşaltma estakadalarının və körpülərinin, neftin və neft məhsullarının qızdırılması məntəqələrinin ətrafında göstərilən obyektlərin sərhədlərindən hər tərəfə 100 metrlik məsafədə yerləşən torpaq sahəsi şərti xətlərlə məhdudlaşdırılır.

5. Məsləhətləşmə zonası

Çay keçidinin yuxarı və aşağı axarları üçün 3 kilometrlik məsləhətləşmə zonası nəzərdə tutulur. Bu zona daxilində çay yatağında çay axarına təsir edəcək və eroziya ilə nəticələnə biləcək hər hansı fəaliyyətin aparılması, bənd və maneələrin tikilməsi üçün lisenziya, icazə və ya səlahiyyətlər verilməmişdən əvvəl istismarçı təşkilat xəbərdar edilməlidir. İstismarçı təşkilat öz növbəsində, çay keçidi üzrə belə fəaliyyətlərin nəticələri haqqında dövlət təşkilatlarına məlumat və məsləhət verməlidir.

6. İxrac neft boru kəmərlərinin «Mühafizə Zonası»nda işlərin aparılmasına icazə verilməsi

6.1. «Mühafizə Zonası»nda Sənaye və Energetika Nazirliyinin (istismarçı təşkilatın rəyini almaqla) rəsmi icazəsi olmadan aşağıdakıların edilməsi qadağandır:

- bina və qurğuların tikintisi;
- ağac və kolların əkilməsi, quru otların və küləşin tayanması, at bağlanan yerlərin təşkil edilməsi, mal-qara saxlanması, balıq saxlamaq üçün sahələrin ayrılması, balıq ovu və eləcə də başqa su heyvanlarının və bitkilərinin yetişdirilib istehsalının həyata keçirilməsi, heyvanların suvarılma yerlərinin təşkil edilməsi, buzun parçalanması işlərinin həyata keçirilməsi;

- boru kəmərləri marşrutu üzərində keçidlərin tikilməsi, yolların salınması, avtomobil nəqliyyatı vasitələri, traktorlar və mexanizmlər üçün dayanacaqların təşkil edilməsi;
- meliorasiya məqsədləri üçün torpaq işlərinin həyata keçirilməsi, suvarma və qurutma sistemlərinin tikintisi;
- hər cür mədən, tikinti-quraşdırma, geoloji çəkiliş, axtarış, geodeziya və quyuların, şurfların qazılması, qrunt nümunələrinin (torpaq nümunələrindən başqa) götürülməsi ilə əlaqədar digər tədqiqat işlərinin həyata keçirilməsi.

6.2. «Mühafizə Zonası»nda bu Qaydaların 5.1-ci bəndində göstərilmiş işlərin aparılması üçün rəsmi icazə almış fiziki və hüquqi şəxslər bu işləri boru kəmərlərinin mühafizəsini təmin edən şərtlərə riayət etməklə, həmin bəndin ikinci abzasında göstərilmiş işlərin aparılması *aidiyyəti üzrə Fövqəladə Hallar Nazirliyi və Dövlət Şəhərsalma və Arxitektura Komitəsi* ilə, üçüncü abzasında göstərilmiş işlərin aparılması Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi ilə, dördüncü abzasında göstərilmiş işlərin aparılması Nəqliyyat Nazirliyi ilə, beşinci abzasında göstərilmiş işlərin aparılması Meliorasiya və Su Təsərrüfatı Komitəsi ilə, altıncı abzasında göstərilmiş işlərin aparılması isə *aidiyyəti üzrə Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi, Fövqəladə Hallar Nazirliyi, Dövlət Tikinti və Arxitektura Komitəsi, Dövlət Torpaq və Xəritəçəkmə Komitəsi* ilə razılaşdırma əsasında həyata keçirməlidirlər. Bu şərtlər *Azərbaycan Respublikasının Sənaye və Energetika Nazirliyi* tərəfindən müəyyən edilir.

«Mühafizə Zonası»nda partlayış işləri *Fövqəladə Hallar Nazirliyi* ilə razılaşdırıldıqdan sonra həyata keçirilə bilər.

6.3. «Mühafizə Zonası»nda boru kəmərlərinin istismarına xələl gətirəcək aşağıdakı işlərin həyata keçirilməsi qadağan olunur:

- tanınma və signal işarələrinin, nəzarət-ölçü cihazlarının yerini dəyişmək, sındırmaq və ya onların üstünü torpaqla örtmək;
- xidmət edilməyən gücləndirici kabel rabitəsi məntəqələrinin, xətti armatur avadanlıqları qovşaqlarının, katod və drenaj mühafizəsi stansiyalarının, xətti və baxış quyularının və başqa xətti qurğuların lyuklarını, qapılarını, çəpərlərini açmaq, rabitə və enerji təchizatı vasitələrini və boru kəmərlərinin telemexanika vasitələrini işə salmaq və ya söndürmək;
- zibilxanaların yaradılması, turşu, qələvi və duz maddələrinin tökülməsi;
- boru kəmərlərini zədələnmədən, neftin ətraf mühitə yayılmasından qoruyan sahilbərkitmə tikililərini sıradan çıxarmaq;
- lövbər atmaq, lövbər, zəncir, lot, tor və tral salaraq keçmək, dibdərinləşdirmə və yerqazma işləri görmək;
- od yandırmaq və hər hansı açıq və bağlı od mənbələri yerləşdirmək.

6.4. İNBK-nı istismar edən müəssisələrə (təşkilatlara) icazə verilir:

- torpaq mülkiyyətçiləri, istifadəçiləri və ya yerli icra hakimiyyəti orqanları ilə razılaşdırılmış giriş yolları sxeminə uyğun olaraq, xidmət və təmir işləri aparmaq üçün avtomobil nəqliyyatı və digər texniki vasitələrin boru kəmərlərinə və onların obyektlərinə yaxınlaşmasına (əgər boru kəmərləri qadağan olunmuş və ya xüsusi obyektlərin ərazisindən keçirsə, müvafiq təşkilatlar boru kəmərlərinə xidmət edən işçilərə sutkanın istənilən vaxtında baxış keçirmək və təmir işləri aparmaq üçün buraxılış vərəqəsi verməlidirlər);

- boru kəmərlərini istismar etmək məqsədi ilə həmin boru g m rl rinin izolyasiyasının keyfiyyətinin və onların elektrokimyəvi mühafizə vasitələrinin vəziyyətinin yoxlanılması u n bu barədə torpaq istifad cil rin  qabaqcadan bildirməklə (iřl rin bařlanmasına ən azı 5 gün qalmıř), mühafizə zonası daxilində řurfların a ılmasına v  digər torpaq iřl rinin aparılmasına;
- meř  massivl rindən ke n boru kəmərlərində q za bař verdikdə, aęacların k silmeřin ; 1 ay müddətində müəyyən olunmuř qaydada meř qırma biletləri r smil řdirilm li v  qırma yerləri aęac qalıqlarından təmizlənməli, sonra meř b rpa iřl ri aparılmalıdır.

6.5. Boru kəmərində q za hadisəsinin bař verməsi ilə əlaqədar lazımi iřl rin həyata keçirilməsi halları istisna olmaqla, balıqçılıq təsərrüfatı hövzələrindən ke n boru kəmərlərində təmir iřl rinin həyata keçirilməsi Azərbaycan Respublikasının Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi ilə razılařdırılmalıdır.

6.6. «Mühafizə Zonası»nın dəmir yolları və ya avtomobil yolları u n ayrılmıř d hlizl rl , yüksək gərginlikli elektrik xətlərinin v  bařqa obyektlərin mühafizə zonaları ilə üst-üstə d řd y  hallarda, həmin ortaq sahələrdə bu obyektlərin istismarı ilə əlaqədar iřl r müvafiq tərəflərin qarřılıqlı razılařması əsasında həyata keçirilir.

6.7. Bu Qaydaların 5.1-ci və 5.4-c  bəndlərində göstərilən iřl rin aparılması Xüsusi Dövlət Mühafizə Xidm tini 2 gün qabaq, f vq lad  hallarda isə dərhal m lumatlandırdıqdan sonra həyata keçirilir.

6.8. Bu Qaydalarla nəzərdə tutulmamıř hallar müvafiq qanunvericiliklə tənzimlənir.

7. Məsuliyyət

Bu Qaydaların tələblərini pozan vəzifəli ř xsl r, habelə fiziki və hüquqi ř xsl r qanunvericiliklə müəyyən olunmuř qaydada məsuliyyət dařıyırlar.